

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NANDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomtatás foglalkoztatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

A miniszterelnök újévi beszéde.

Zombor, 1900. január 4.

A korszakos id, melylyel Széll Kálmán miniszterelnök a szabadelvűpárt nevében Csáky Albin gróf által hozzá intézett üdvözlő beszédre válaszolt, annál inkább nő jelentőségben, minél kritikussabb szemmel vizsgáljuk s minél nagyobb mértékkel mérjük, annál nagyobb lesz fontossága. Ez a beszéd nem a szokásos újévi beszédek közül való, melyekből mi sem marad, ha az érzelmi mozzanatok és a baráti vonatkozásokat levonjuk; hanem nagy állami fontosságú beszéd volt az, mely kifelé megvilágította, befelé feltétlenül biztosította viszonyainkat. E beszédből nemcsak a szabadelvűpárt, de az egész ország közvéleménye is kivetheti a választ s a felvilágosítást arra a kérdésre, hogy miként alakulnak a jövőben Magyarország politikai viszonyai.

Ausztriához való viszonyunkról oly módon nyilatkozott a miniszterelnök, hogy nyilatkozata alkalmas általános megnyugvást előidézni. Határozottan kijelentette, hogy a feltétlen viszonyosság állapota az újévi tényleg bekövetkezett és hogy jelek mutatják s biztosítékok vannak, hogy ez az állapot neonsokára elnyeri a parlamenti megerősítést az osztrák birodalmi gyűlés részéről. Ezzel egyidejűleg indokolta Széll azt az előterjesztést, melyet a kvótára vonatkozólag a koronának tett s mely Magyarország hozzájárulását csak egy félre állapította meg. Ezzel implicise ki van mondva az a bizalom is, hogy Ausztriában rövidesen rendezett viszonyok lesznek és hogy az utolsó évek gazdasági zavarainak valahára véget vetnek.

A szabadelvűpártnak gróf Csáky Albin üdvözlő beszédében hangsúlyozott egységes voltára találó észrevétellel reflektált a miniszterelnök. Egész Magyarország s a mit Magyarország nagy embereiben s politikai jellemekben felmutatni képes, egyesült a miniszterelnök körül az ő politikájának támogatása végett. A mit Magyarország nagy szellemekben és érett politikuskokban produkálni képes volt, egyesült, hogy Széll Kálmán kormányzati programjának a legfényesebb sikert biztosítsa. A régi szabadelvűpárt kipróbált harcossáival, a volt nemzeti párt nagy talentumainak és tehetségeinek teljességével, a disszidensek nagy politikai súlyukkal, mindnyájan készek feltétlenül és habozás nélkül előmozdítani azt a

politikát, melyet a jog, törvény, igazság magas-
tos jeliséje lángbetűkkel irt fel zászlójára.

Ujabb időben kormányellenes sajtóközlegek gyakran kétségbe vonták a miniszterelnök szabadelvűségét, sőt akadtak olyanok is, a kik teljes tagadásba vették Széll liberáliszmusát. Az ellentábor e szemrehányásaira a miniszterelnök a szabadelvűség fényes dicsőítésével válaszolt és kijelentette, hogy a szabadelvűpártnak nem a multba vissza, hanem a jövőbe előre kell tekintenie, ha azokat a szabadelvű reformokat megvalósítani akarja, melyeket a kormány programjába felvett. Ami a kilátásba helyezett reformok jellegét illeti, az nem lehet más, mint szabadelvű, valamint az egész kabinet iránymutatója a szabadelvűség. És valóban egész Magyarországon nincs ember, vagy legalább nincs politikus, aki nagyobb joggal emelhetne igényt a szabadelvű politikus névre, mint Széll Kálmán miniszterelnök.

Magyarország jövő fejlődésének alapfeltétele — ezt különösen hangsúlyozta a miniszterelnök, — a szabadelvűség s a szabadelvűséggel ifjú korától fogva össze van forrva Széll, össze van forrva elválaszthatatlanul, ezzel nőtt fel s lett belőle az a nagy államférfi, aki hivatva van Magyarországon egy minden kétely felett álló szabadelvű reformprogramot megvalósítani. A szabadelvűség alapelveinek elejtéséről, vagy meghátrálásáról szó sem lehet, mert ez Magyarország valamennyi állami viszonyában visszaesést jelentene. A mit Széll miniszterelnök kormányzati programjába felvett s amihez pártjának támogatását elnyerte, azt minden bizonnal és lelkiismeretesen teljesíteni is fogja; csak a sorrendről nem lehet ma még beszélni és ha a jövő félévben a kiegyezés minden tekintetben tető alatt lesz, csak akkor érkezik el az ideje annak, hogy megfontolással hozzá fogjanak a Magyarország megerősödéséhez szükséges reformokhoz.

És a ki az újévi üdvözlésnél a szabadelvűpárt örömkötését látta, melylyel a jog, törvény és igazságra irányított akció vezérét a párt üdvözlötte és a ki látta azokat a politikai nagyságokat, a kik eljöttek, hogy a miniszterelnöknek megmutassák szeretetüket és bizalmukat, csak az alkothattott magának fogalmat ama melegségről, melylyel a párt körülövezte vezérét, az óriás feladatok nagyságáról, melyek teljesítésére a vezér vállalkozott.

A párt egyetértésében és összetartásában

van a siker biztosítéka. Ezt az összetartást, ezt az egyetértést várja a nemzet a sorsát intéző nagy párttól. És ebben a reményben, ebben a tudatban fogadja örömmel és meglepődéssel Széll Kálmán miniszterelnök újévi beszédét.

Történelmi társulatunk.

Zombor, 1900. évi január 4.

Vármegyénk területén nagyon kevés a kulturális egyesület s az a kevés sem részeseül a közönség részéről olyan támogatásban, mint a minót méltán megkívánhatnánk. Sokszor kutattam már ennek az okát, de feleletet a magamnak feltett kérdésekre sohasem találtam. Ilyen gazdag és intelligens vármegye, mint a miénk, alig van az országban. Az anyagi és szellemi erő is meg van, mi tehát az oka annak, hogy oly csekély az érdeklődés minden nemesebb cél iránt?

Az egész vonalon a lehető legnagyobb közönyt tapasztaljuk. Alig van kulturális egyesületünk, a mely a támogatásnak legcsekélyebb parányával dicsekedhetik.

Nézetem szerint a bajon csak egy módon lehet segíteni. A lehető legnagyobb agitációt kell kifejteni. Folytonos buzdítással, lelkesítéssel a vastag jégkérget, a nagy közönyt meg kell törni. Az egyes társulatoknak, egyesületeknek nem szabad feladni a reményt. A vezetőknek teljes energiával, lelkesedéssel kell az ügyet felkarolni. Ha aztán egyszer az igaz érdeklődés fel van keltve, bizonyára megváltozik az állapot.

A kevés között a mi megyei történelmi társulatunk olyan kulturális intézmény, a mely méltán a legnagyobb támogatást érdemli meg. Fájdalom ez az egyesület is kénytelen volt folyton-folyvást a legnagyobb ellenséggel küzdeni, a közönnnyel. Pedig minő szép a hivatása, a rendeltetése.

Az egyesület életében azonban az 189.9. év folyamán öröndetes javulás és haladás állott be. A közöny lassan-lassan megtörik, a közönség mindinkább jobban érdeklődik a társulat iránt s a kormány is folytonosan jóindulatában részesíti.

Holnap lesz az egyesületnek évi rendes közgyűlése. Az az elé terjesztendő adatokból óhajunk néhányat im itt felsorolni, a melyek az érdeklődés fokozatos növekedését igazolják.

Az egyesületnek az 1898. év végéig összesen csak 5 alapító tagja volt összesen 350 forintnyi

A „BÁCSKA“ tárcája.

Te vagy . . .

Te vagy, te vagy, kit oly régen kereslek,
Ábrándos szép álma te vagy a lelkemnek.
Mint fűnek a barmat, szabadság a rabnak,
Olyan a szerelmed,
Legszébb virága te tizenöt tavaszunk.

A te arcod látom lázas éjfélhájon
Arcokra borúlni simogatva lágyon.
A te szavad hallom, gyötörve a láztól,
Édes-búsán, fájón
Suttogva mesélni üdvörlől, boldogságról.

Álmodom azután gyönyörűen, szépen,
Nyílt szemmel olvasok a titok könyvében.
Feltárló előttem minden a mi rejtett,
Mit nem szabad látni,
A mit a szívem is csak remegve sejtett.

S hogy napsugár keltén szétfoszik az álom,
Édes gyermekarcod újra kísért fájón.
Zokogva kérdezek erdőt, mezőt, rétet,
Mért járok utánad,
Miert is szeretlek olyan nagyon téged?

Richard Károly.

A GENTRY MULAT.

Irtá: Gonda József.

I.

A mogyoródi bálak hirhéd Don Juanja pezsgőzött a szeparében: Dér Bandi. A híres. A krakéler.
A mogyoródi bálak hirhéd előtáncosa és négyes-rendezője már a pezsgős üvegekkel magyarázott a pájtásainak, kik közül a legtöbb már sehogy sem volt tisztában az egyensúly törvényeivel.

Dér Bandi kemény fickó volt a talpán s őt a pezsgő sem igen gyúrte le. Eredményesen birkozott meg mindennemű italokkal.

Nagy, bogárfekete szeme izzott a vére forróságától. Ott lobogott a tekintetében, duhaj, szenvedélyes lelke világa.

A pezsgőhöz cigányt is parancsolt. S a hogy a barna fiúk ujjai alól szétröpködtek a teremben a duhaj gentry-dalok, megtelt Dér Bandi szive keserűséggel, fájdalommal s midőn mély, bugó hangján bevágott a szilaj dalba:

Megverek valakit,
Vagy engem valaki . . .
De az én rózsámat
Ne szeresse senki . . .

hát még a mulató pájtásai is — kik pedig már régen bevették a hatvan cseppet — óvatosan sandítottak a Bandi ökleire, nehogy a fejük bubjára hulljon az a vas-kemény öklől.

A duhaj, gentry-dalból mélabus magyar dalba kapott a cigány.

Pusztán termett, pusztai nóta volt. Dér Bandi nótaja.

A gentry szemét köny futotta el, vérét forróság szállta meg, különös, mámoros szilajság, egy neme az örtletnek.

Szilajon rázta a kendőjét a feje felett s újból és újból ismételtette a cigánnyal:

„Künn a pusztán, átokházán . . .“
és hirtelen elakadt a szava. A pezsgős üvegekhez rogyott, kendőjébe temette az arcát és felbngött melléből a mély keserűség és a könnyeit ontotta.

Tary Pista, ki a gentryk között még a legjózanabb volt, helyesebben, a ki még legkevésbé volt bepezsgőzve, Dér Bandihoz hajlik és kérdi:

— A szerelem, vagy a pezsgő tombol benned, cimborá?

De Bandi mintha nem értene a kérdést. Hallgat.

Tary Pista megrázza a vállát:

— Bruder . . . hallod-e? A szerelem sir-e benned, vagy a Törley?

És a szentrik hangosan felkacagtak a Tary Pista maliciájára.

Dér Bandi meg kiegyenesedett s a kezeltgyébe került pezsgős üveget belevágta a nagy állottkörbe, hogy a finom üvegcserepek csörömpölve hullottak szerte:

— Elég a tréfából! Nem értem el ma a viccet!

A gentryk ijedten ugráltak fel az asztal mellől s Dér Bandi már másik üveget lóhált.

— A ki nem akarja a fejét bezuzatni, az hallgat és — iszik. Cigány! . . . A szívem reped szét . . .

És a duhaj, türes gentry, a mogyoródi krakéler szilajon lobogtatta a kendőjét, épp mintha a szupécársdást járná a kacér Balpataky Óigával.

És a cigány megértette a gentryt. Rágyujtott egy édes bus dalra, attól megreped a szív, ha szerez, lángra gyul a sok eltemetett forró vágy, kitör a szivbe rejtett titkos óhajítás . . . vagy édes, szelid álomba pihen el a lélek . . .

Dér Bandi, a mogyoródi krakéler, a pezsgős murik hirhéd virtuóza, a vesztét érezte.

Egyik pillanatban sirt a hegedű sirására, kacagott már a másik percben.

Órtelmes kacaj volt az. Csengett benne a harag, a szenvedélyes szerelem, a mélységes gyűlölet és a sértett büszkeség.

A mámorá őrvjögéssé fokozódott s minden percben röptült egy-egy karcsu champagneres pohár a szeparé freskóhoz.

Ebben a pillanatban nyitottak be a szeparéba Thury főhadnagy, Balassa dr., Loránt hadnagy és Clauer báró.

A gentryk végig néztek az új vendégeken és figyelembe sem véve őket, kocintottak — Dér Bandi egészségére.

A pezsgős poharak épp összecserömpöltek, midőn Dér Bandi megpillantotta Thury főhadnagyot.

alapítványi tőkével. Az 1899. év folyamán 28 új alapító tag lépett az egyesületbe (23 á 50 frt, 3 á 100 frt, 1 tag 80 frttal, 1 tag 75 frttal) úgy, hogy jelenleg összesen van 33 alapító tag, összesen 1955 frt vagyis 3910 korona alapítványi tőkével. Ezenkívül 139 új pártoló tag lépett be az egyesületbe az 1899. év folyamán. Működő tagot pedig hármát választott be az egyesület a kebelébe.

A társulat tagjainak a száma jelenleg összesen: 9 tiszteletbeli, 33 alapító, 28 működő és 220 pártoló. Elég szép a haladás, a mit e téren az egyesület elért, de a mi vármegyénk nagyságához és anyagi erejéhez képest még mindig kevés.

A társulat egyéb tekintetben óriási nagy lépésekkel haladt előre, úgy hogy bizony a legnagyobb mértékben megérdemelné a közönség támogatását.

Ajándék utján az egyes gyűjtemények szaporodtak:

a kéziratgyűjtemény 7 darabbal,
a térképgyűjtemény 2 drbbal és a Pallas Lexiconban megjelent összes térképekkel,
a régiségtár 73 drbbal,
az éremgyűjtemény 179 érdekes darabbal,
a pecsétygyűjtemény 1 drbbal,
a könyvtár 10 kötettel.

Vétel utján megszerzett az egyesület a M. Tud. Akadémia történelmi és régészeti kiadványaiból 198 kötetet; előfizetett ugyancsak az akadémia évi kiadványaira.

Ásatások utján 300 darabbal szaporodott a társulat gyűjteménye.

A vármegye a társulatot 300 frt segélyben részesítette, a melyből beszerezték a szükséges butorokat; jelenleg a társulat tárlata két nagy szobát foglal el.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek az 1898. évre engedélyezett segélyéből a társulat még az 1899. évben is folytatta az ásatásokat, a melyek igen szép eredményt tüntettek föl. Ásatásokat végeztek a Sziget és Gomboson. Amott egy Árpád-kori kápolna alapjait lelték föl, emitt 5 őskori sírhelyre bukkantak.

Egy szóval a társulat gyarapszik s halad a maga kitűzött nemes célja felé. Lassan megy a gyarapodás s a társulat nem fejteth ki olyan működést, mint a minőt a vezető emberei kifejtteni szeretnének. A viszonyokhoz képest a haladása óriási nagy, — az igaz. De meg kellene a viszonyoknak változnia: a közönségnek még nagyobb mértékben kellene az egyesületet támogatni s ekkor a haladás olyan mértékű lenne, hogy abszolút nagyra lehetne nevezni.

A közönség lanyha érdeklődése mellett ez a haladás és gyarapodás csak úgy volt elérhető, hogy a társulat vezető emberei rendkívüli szorgalommal és rendkívüli buzgósággal képviselik mindenütt a társulat érdekeit.

A társulatnak valósággal lelke Latinovits Géza, az almási kerület népszerű képviselője, az egyesület alelnöke. Szinte rajongó szeretettel viseli szívén az egyet ügyeit s nagy buzgósággal emel mindenütt szót a társulat érdekében. Kiemelte a társulatot a közöny tengeréből s biztos kézzel kalauzolja előre. A buzgó alelnök e működésével az egész vármegye őszinte hálójára tette magát

A hirhelt gentry mintha megtántorodott volna. De nem a Törleytől, mert egyszerre el is sápadt, halálosan elsápadt s csak két bogárfekete szemé égett tüzesebben, ott cikázott fel valami bolygó, ideges fény...

A pezsgőt felhajtották a gentryk... a cigány tust huzott s Dér Bandi arcát elfutotta valami mámoros, indulatoss pirosság.

— Fiuk, — sziszegte fojtott, szenvedélyes hangon — a szerelmemet temetjük... éljen a kacérság, éljen a szabad szerelem, éljenek a kacér tüzes asszonyok, a tüzes leányok...

A gentryk rázugták az éljont s gratuláltak Dér Bandi naturalis filozofájához.

Tary Pista sejtett valamit, mert meglökte a könyökével Szentirmay Gyulát:

— Na most figyelj bruder, ha nem láttál még eszevesztett embert...

Dér Bandi szivart parancsolt, hanyagul bátravette magát székeben s mig vakmerően fixirozta az új vendégeket, a mámoros ember őszinteségével mondotta el egy gentry-szerelm történetét.

— Fiuk — kezdette — érdekes kaland volt ez. Pikáns módfelett. És tanulságos. Az a mottója, hogy a szerelem a legszemtelenebb hazugság... A legkacagatóbb komédia...

— És ezt te még csak most tudod? — tette a megjegyzést egy kopasz rué.

— Igen, a legkacagatóbb komédia. Örjüngés... agyrem. Aberrált lelkek káprázata. Láz és e lázból csak a vágy az igaz. Az illúzió mind hazugság.

Bolond, krakéler fia volt, de a szive őszinte és igaz. Sohasem hitt a szerelem illúzióiban, az ő realis életbölcészete kizárt minden érzélgést, holdimádást és költői fellengést. Versbe törő tavaszi gerjedelmek sohasem buzdították poétai lendületre. Igen prózai, de igen becsületes fickó volt.

Hanem minden fiatal ember eljárja egyszer a bolondját. A realista bajtársunk is egyszer mélyebben tekintett egy sötét szempár tüzébe és elvesztette a szívét...

érdemessé. A társulat vezetésében buzgón segítkezik neki Roediger Lajos, a fáradhatatlan titkár.

A holnapi közgyűlés alkalmából szívélyesen üdvözljük a történelmi társulatot s kívánjuk neki, hogy a jövőben a közönség fokozottabb támogatásával még szebb eredményeket érjen el.

Különböen úgy halljuk, hogy a holnapi közgyűlésen nagyszabású újítások iránt is tesznek indítványt, a mely vármegyénk kulturális életére nézve igen nagy jelentőségű. Ennek a mozgalomnak az élén is Latinovits Géza áll, a mi már magában véve határozott biztosíték arra, hogy üdvös, nemes és megyénk kulturális érdekeit hatalmasan előmozdító dologról van szó. Erről azonban majd jövőre!

—Y.

Színészet.

Don Pietró Carusó. Az a mese, a mit a szenialis olasz író, Robertó Bracsó e dramolettjében előad, sem nem új, sem nem eredeti. A csabító gróf és az elcsabított Margaréta érzékeny története rég idők óta kísért regények és novellák fejezeteiben s a színpadon is csaknem oly ismeretűre tett szert, mint például a nagyon becsületes körszakállas hámos szomorú története. A mesejeért felesleges lett volna megírni ezt a dramolettet és még feleslegesebb lett volna előadni. Nem is a mese itt a fő, hanem Pietró Carusó pompásan megrajzolt alakja. Ez elzúllott, hatalmas vonásokkal karakterizált individuum interpretálása mindig ambicióját képezheti egy komolyan gondolkozó s pszichológiai kérdésekkel foglalkozni szerető és tudó színésznek. Palágyi Lajos dicséretére legyen mondva, Pietró Carusó az ő személyében jeles és ambiciózus interpretálóra talált. Játékát ne nevezzük se művészetnek, se bevégettnek, de mondjuk eredetinek. Nagy ambícióval alakított és Pietró Carusója hus és vérből való ember volt. Sokat tapasztalt játékaának a ház s e tapsokat ki is érdemelte. Gyárfás Fabrizi gróf alakját cinikus felfogással alakította, a mi játékaának csak előnyére vált. Murányi Juliska Margarétája szintelen és erőlen volt. Sok érzélgés és kevés őszinteség volt abban, a mit produkált. — A dramolette után egy gyarló librettóju kis operette, a **Szerelmi varázsital** került elő, a főszerepben Pálffy Ninával. Az operett muzikája végtelentül egyszerű s egy-két dallamosabb partit leszámítva, eléggé mindennapi is. Pálffy Nina diszponálva volt szerepéhez s kedves kacérsággal játszotta a szerelmes haszonzórlóné szerepét. Deák Péter (Korcsoni) sokat mókázott. Lorándy azonban keveset.

Vígécek. Deákné Kovacsics Margit fellépéssel került színpadra vasárnap este ez a bohózat s az előadás a jobbaktól közlő volt. Deákné színrejövetelkor pompás bokréttával lepték meg tisztelői. A bájos fiatal színésznő megkapó közvetlenséggel játszotta a pajkos bakfis Gizi szerepét s kupléit viharos tapsal honorálta a ház. Igazán örömtünkre szolgált, ha jelenléte szerepeiben és gyakrabban lépne fel színpadunkon. Gy. Lónyai Piroksa kitűnően volt diszponálva Fanny szerepéhez s nagy grációzitással játszott s kellemesen, tisztán és kedvesen énekelt. A vígének közlő különösen a Palágyi önálló alakítását emeljük ki, ki egy teljesen jelentéktelen, tizedrangu szerepből is produkált valamit. Az előadáson kevés közönség volt.

Csikós. Egyike volt a legjobb előadásoknak a hétfői, midőn Szigligeti régi jó népszínművét, a Csikóst újította fel a művezetőség. Az est hőse Gyárfás volt, ki a címszerepben bravúrral játszott. Gyárfást még jobb szerepben nem láttuk. Ritka erővel s igazi paraszt dubaj-szággal alakított s népdalait oly formában és annyi tüzelle énekelte, hogy majd minden számat megújrázták. Önálló, természetes felfogását külön is ki kell hogy emeljük. — Pálffy Nina volt a partnere, ki azonban mögötte maradt játék tekintetében. Bármily pompás alakításokat produkáljon is operettekben Pálffy Nina, a népszínművekben nincs kellő otthonossága s bár pompásan előadott dalait újrázták ez este is, játékaától nem volt el-

Te fiuk, a realista ideális szerelemre gyuladt s megboldogult cinikus elveivel, még verset is írt talán az ideálja bogárfekete, tüzes szeméről, éjsötét fürteiről...

A gentryk hangosan felkacagtak a szerencsétlen trubadur komikus esetén s a kacérság pezsgős poharak újból egybecsilingeltek s a cigány gyújtó tust huzott.

Dér Bandi leintette a cigányt és a hangja hirtelen fojtóbbá, szenvedélyesebbé vált:

— És a kiért a realista megtagadta temperamentumát, kiért holdas éjeken annyit ábrándozott, kit költői fellengésében istenített, egy szikraval sem volt jobb a többinél.

A trubadurrá változott realistát vakká tette a szerelem láza, vakká tette az az ideges örület, mit szerelemnek béráltak felszeg bolondok és az ideálja tekintetében izzó fényességét, rajongó lelke a szűzi lángolás tüzeinek hitte, pedig az a fény, az a tűz, gyönyörűt égő vére vágya volt.

Az ideál nem versekért rajongott, de égő ajakkal várta a csókot, lobogó vérről a kéjt s szenvedélyes teste szinte reszkett a bűnért.

— Bravó! — kiáltja a kis Szenttamás — őnagyságának több esze volt, mint a trubadurnak.

— Sokkal is — morogta közbe egy vén rué.

— Különös história. Ki volt a hőse? — kérdi egy fiatal gentry.

— A hős egészségére! — kiált fel Tary — és újból felhajtották pezsgőjüket a gentryk.

Dér Bandi csak az ajkáiig emelte a poharat, nem ivott. A mámoros pirosság eltűnt az arcából s a mogoródi gentry ideges, metsző kacagása hirtelen elnémította dubaj bajtársait.

Bolond volt ugy-e a trubadur? Örült volt ugy-e? Botot érdemelt volna ugy-e? És még sincs igazatok. A trubadur szeméről lehullott a fátyol...

Clauer báró Balassa dr.-ral vitakozott, Loránt hadnagy a cigarettáját sodorta és Thury főhadnagy ideges izgatottsággal várt a mogoródi krakéler szavaira...

(Vége köv.)

ragadtatva a ház. Letöve szerencsés felfogással és nagy sikerrel játszott, nemkülönböen Deák Péter is.

Lili. Pálffy Ninával a címszerepben került színpadra kedden este ez az operett közepes előadásban. Egyedül a Pálffy Nina sikkes és bravuros Lilijét emeljük ki, mert a többi szereplők általában gyengék és figyelmetlenek voltak.

Szerdán **Hamlet** került színpadra Palágyi Lajossal. Mivel ez előadásról hosszabban kívánok foglalkozni, majd a jövő számban mondom el az estről egyet és mást.

Ma jutalomjáték lesz a színpadban. Az első jutalomjáték. A társulat egyik elsőrendű tagjának, Palágyi Lajosnak a jutalomjátéka. Színpadra került a **Fourchamboult család**, ez a híres francia dráma.

Ha valaki a társulat tagjai közül rászolgált a közönség elismerésére, úgy az a jutalmazandó Palágyi Lajos, ki úgy is mint színész, úgy is mint rendező napról napra dolgozza bele a lelkét és idegeit a szerepeibe s kinek munkássága és művészete iránt való elismerését bizonyára feltáz alakjában fejezi ki a minden szépért és nemesért lelkesülő zombori közönség. Palágyi egyik legjobb szerepében mutatkozik be ez este s a darab is egyike a modern francia irodalom legpompásabb termékeinek. Önmagát becsüli meg a közönség, ha a művészt és művészetét megbecsüli.

Gonda József.

Levelezés.

Ó-Becse, 1899. dec. 31.

(Visszapillantás. — Elhalt bíró. — Legyűzött párt. — Kísért hasznosítása.)

A letűnő század utolsó napján önkénytelentül visszatérintünk az elmúlt évre a mint az egyén eltűnődik a szenvedett veszteségeken és az átélt örömeik felett, úgy a köztügyek szemlélője is visszapillant egy év történetén, összegezi azokat, hogy ki ki levonhassa a jövőre a tanulságot.

Minden nevezetesebb eseményről időnként beszámoltam e helyen, de azért nem lesz érdektelen, ha tudósítói tiszteletből kifolyólag összesítem községünk történetének főbb mozzanatait.

Hogy a községi ügyeken kezdjük; itt bizony semmi haladás, semmi hasznos munka. Az év folyamán volt közel 20 közgyűlés, köztük nem egy egész napon át tartó, de bizony üres számacséplésnél és az aprólékos házi ügyek elintézésén túl nem sok maradandót alkottak. Az iskolák államosításának ügye nem végeztetett, mert oly uton indultak, a mely nem vezet célhoz; a kórháznak 8 év óta buzgó ügye még mindig függő kérdés; a rég sztrgett telefonhálózatot nem kaptuk meg; a község háztartásában az egyensúly még mindig inog; a szabályrendeletek módosításába csak belekezdtek; a szegényügy teljesen elhanyagolt, nincs senki, a ki ez égető kérdést szorgalmazza, pedig a járásosztás és a 103% községi pótdadó rohamosan növeli a szegénységet; a török-becsei megyei ut kitépése még mindig csak ígérlet. A haladás lapjára mindössze csak annyit jegyezhetünk, hogy megnyílt az ó-becsei-újvidéki vonal és hogy nem lett a szegény népet sújtó fogyasztási pótdadó megszavazva, bár ezt a járásosztók erősen szorgalmazták.

A társadalmi téren már több jót írhatunk, mintha a jók, az önzelenek erejüket a megromlott községi ügyektől elvonva, emitt értékesíték volna. Március 15-ének 50 éves fordulója dicséretes fényvel és érdeklődéssel lett megünnepeelve; a „Tanítók Háza“ javára nagy hangverseny rendeztetett; megalakított nagy ünnepek között a Nemzeti Szövetség, melynek bölgybi-zottsága igazán dicséretes buzgalommal működik a nyomor enyhítésén, a szegény iskolák gyermekek istápolásán; a társadalom tevékenységét és támogatását erősen igénybe vette az „ó-becsei polg. magyar dalkör“ által rendezett délvidéki nagy hangverseny, a melyen közel 300 idegen jelent meg; sikerültek voltak a Petőfi-ünnepek, az Erzsébet-émlékezet és október 6-dika, egy a szegények karácsony ünnepe. A múlt év határozata még Than Mor szülőházának emléklappal való megjelölése, de ez már a jövő évre várja véglegesését.

Ez röviden Ó-Becse község történetének vázlata.

Az év legutolsó eseménye gyászos. A községnek 9 éven át volt derek I. bírája, Gönczy János szívszélhűdésben 27-én hirtelen elhunyt. Nem is volt halatlan a község érdemei elismerésében. Dr. Balaton Gyula főszolgabíró szép emlékszávai után tett indítványára a község koszorút helyezett elhalt bírája ravatalára, a temetés költségeit viselte és emlékéit jegyzőkönyvben megörökítette. Az elhunyt bíró erélyességével és takarékosságával a község rendezetlen, elhanyagolt ügyeit rendbe hozta. Különösen nagyok érdemei az annyira éles pártbarcok elsimitása körül. Hogy mennyire lelkiismeretes volt, mutatja az, hogy 9 évi bíráskodása után is szegénységben hagyta özvegyét és 7 kiskoru árveját. Ezt figyelembe véve — úgy hírlík — a képviselőtestület felüli teljes fizetését utalványozza a családnak és ezentultra némi kegydíjat is engedélyez. Ez dicséretet érdemlő nemes tett volna és elismerése az önzetlen közmunkaságnak. Temetése nagy részvét mellett volt esztörtökön.

A községi ügyeket az utóbbi években a járásosztók és nagy gazdák pártja uralta. Igaz, hogy eredménytelenül, mert a visszamaradás ijesztő jelei kezdtek mutatkozni; talán ez is rázta fel a közvéleményt, a mely most ezen párt megfékezését tűzte ki. A községi választások új erőket hoztak a képviselőtestületbe, azokivül az alapítványok és távol levő virilisták is modern, törekvő egyéneket küldtek a képviselőtestületbe. Az így tömörülő új párt mindjárt az első gyűlésen felvette a régivel a harcos és sikeresen, mert az általuk szorgalmazott fogyasztási pótdadó behozatalát, a mely a közalkosság szegényebb részét sújtaná, levétette a napirendről. Ez első siker biztató remény arra, hogy új era fog az új századdal községi ügyeink vezetésébe beállni. Bizony kellett is ez, mert Ó-Becse szép fejlődése veszélyeztetve volt.

A községet terhelő nagy községi pótdadó enyhítésére eddig mindig azt a módot kereste a járásosztók pártja, a mely abban nyilvánult, hogy „nem adunk semmit!“ — „leszállítjuk a fizetéseket!“ Persze a felsőbb hatóság volt mindig a szikla, a melyen ilyen tervek hajótörést szenvedtek. Végre belátták, hogy így célt nem érnek, tehát arra gondoltak — és helyesen! — hogy ne a fizetéseket és szükséges kiadásokat apasszák, hanem a jövedelmeket fokozzák. Tehát a még

fel nem osztott Kistrét értékesítését vették kiindulási pontul. Elhatározták, hogy a Kistrétet felszántják és így bérbeadják. Ez ügyben a napokban volt O Becsén a miniszter megbízásából Szily Tamás országos felügyelő, a ki a helyszínen megjelene és a gazdákkal tárgyalva, helyesen találta a felszántást és ilyen véleményt fog nyújtani a miniszternek. Ha a felszántás megengedetik, úgy az eddig nyújtott ezer frtnyi legelődj helyett a Kistrét — ha el nem önti a Tisza — évente közel 10 ezer forintot jövedelmez és így a pótlódó 10%-kal apadni fog. Ennek pedig örülni fog minden polgár.

— 8. —

Ujdonságok.

Szabad lyceum Zomborban.

A zombori szabad lyceum előadásait ez évben folyó hó 7-én kezdi meg az „Iparoskörben“ d. e. fél 11 órakor. Kozma László országgyűlési képviselő, a kiváló jogász és szónok fog előadást tartani. Előadásának tárgya: Az esküdtbíróságok történeti fejlődése napjainkig. Az előadó kiváló egyénisége, az előadás aktuális mindenkit érdeklő tárgya teszi ezt az előadást különösen vonzóvá és biztosítja közönségünknek is élénkebb érdeklődését.

Az Iparoskörben ez előadásra nem tagokat, nőket is szívesen látnak vendégül.

A szabad lyceum további előadásainak sorozata a következők:

8. 1900. január 14-én a városháza nagytermében délután 4 órakor: A villamoság az emberiség szolgálatában. Előadja Roediger Lajos.

9. 1900. január 21-én a városháza nagytermében délután 4 órakor: A magyar nyelv élettörténete. Előadja Trencsényi Károly.

10. 1900. január 28-án az iparoskörben délelőtt fél 11 órakor: A család. Előadja Kollár Győző dr.

11. 1900. január 28-án a városháza nagytermében délután 4 órakor: Az esküdtbíróságok. Előadja Kozma László.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Hovay Lajos ósói állami iskolai tanítót a körösi állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

Kitüntetett mezei munkások. A földmivelési miniszter két újvidéki munkást tüntetett ki. Tóth János szőlőmunkásnak és Kolárszky Péter bérnek, aki Mijatovics Milos szolgálatában már évek hosszú sora óta áll, elismerésül hű és odaadó munkájáért és jó magaviseletéért 50 frtot és elismerő oklevelet juttatott.

Brankovits patriárka ügye. Karlóczáról táviratozzák: Mint annak idején megírtuk, Zmejjanovics Gábor, Eremics Pál nagyikindai takarékpénztári igazgatónak és Pavlovics Istvának, a szerb egyházi alapítványok kezelésénél alkalmazott, de fegyelmi uton elbocsátott könyvvezetési hivatalnoknak a felbujtására, a múlt nyáron a püspöki zsinat előtt vádat emelt Brankovics patriárka ellen és pedig, hogy Brankovics 20 évvel ezelőtt, zombori prótó korában, továbbá 10 évvel ezelőtt temesvári püspök korában és később metropolita és patriárka korában a reabizított egyházi vagyont hűtlenül kezelte, ez által a szerb egyházi alapokat megkárosította és előkelő egyházi méltóságának tekintélyét mélyen megalázta. A kongresszus-bizottsága, mint a magyarországi gör. kel. ügyek legfőbb hatósága, e vádaknak megvizsgálására albizottságot küldött ki, melynek megbízásából Jágics József hosszú vizsgálat után jelentette a kongresszus-bizottságnak, hogy a patriárka ellen emelt vádak rosszakaratu rágalom, melyek gyűlöletből származnak és csak arra irányultak, hogy az egyházi méltóságát megalázzák és állását megrendítsék. — Miután a kihallgatott egyházközségek a vádat a legbátróbban visszautasították, a vádlókkal minden közösséget erősen megtagadtak és a vádlókat rágalmozónak bélyegezték s így maguk adták meg a magyarországi szerb egyház felhőborító módon meghurcolt főpásztorának a legfényesebb elégtételt: kongresszus-bizottság egyszerűen arra szorított, hogy egyhangu határozattal a vizsgálat folyamán ne nem igazoltnak minősítse a Brankovics György patriárka ellen emelt mind a három vádat. Ezt a határozatot közlik a püspök-zsinattal, az állami kormányval és kézbesítik Zmejjanovics püspöknek.

Hymen. Boczay Béla békési körjegyző f. hó 2-án tartotta esküvőjét Apatinban Kukov Gizella kisasszonnyal, Kukov György járásbírósi tisztviselő leányával.

A választók névjegyzékének összeállítása. Január 1-én életbe lépett a kuriai bíraskodásról szóló törvénynek ama szakasza, a melyek a képviselőválasztók névjegyzékének összeállításáról, kiigazításáról és a jogorvoslatlalt kapcsolatos eljárás szabályozásáról szólnak. Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter ez alkalomból a vármegyék és városok központi választmányaihoz körrendeletet intézett, a mely kiemeli a választói névjegyzék nagy fontosságát, s utasítja az összeírók köztudomásúlag, hogy a törvény minden betűjét szigorúan betartsák, s annak szellemében járjanak el. Az eredményt kellő időben úgy kell köztudomásra hozni, hogy bármily okból kimaradt választók jogaik megóvásáról gondoskodhassanak. A rendelet a legrészletesebb utasítást adja az eljárásra, pontosan megállapítja a határidőket, s befejezésében kijelenti, hogy a belügyminiszter felelőssége tudatában felügyeleti hatáskörében a legnagyobb gondal fog eljárni, s a törvény végrehajtása körül tapasztalt legkisebb mulasztást, vagy törvénysértést a legszigorúbban fogja megtorolni. — Ez a rendelet és energikus hangja annál tűvösebb, mert a választókat ebben az évben teljesen újból fogják összeírni, s az új összeírás alapján készült névjegyzékek a tulajdonképeni állandó névjegyzékek alapját vetik meg; a földadományoknak állandó jellegű megállapítása is ebben az évben történik.

A farsang. Az idei farsang 52 napig fog tartani, tehát elég ideje lesz a fiataloknak a mulatozásra, akik közül nem egy fogja Amor nyílától megsebezve elhagyni a fényárban uszó báltermeket, ahol felfedezte azt az ideált, aki hivatva lesz megédesíteni a boldog családi fészkekben életét, mely egyedül bizony elég rideg. A farsang különben január hó 7-én kezdődik és tart február hó 27-ig.

Eljegyzés. Holländer Samu csonoplyai kereskedő eljegyezte Rosenbaum Ilonka kisasszonyt Szatmárcsón.

Sportegyleti alapító tagok. Falcione Sándor zombori földbirtokos és Pinkovits József országgyűlési képviselő 100—100 koronával a zombori sportegylet alapító tagjai sorába léptek.

Táncvigalom. A zombori szerb jótékony nőegylet folyó évi január hó 7-én a „Csitaonica“ alsó helyiségeiben tombolával egybekötött táncvigalmat rendez. A tiszta jövedelem a nőegylet pénztára javára fordított. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak. Belépti díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Előadás az őstörténelemből. Vármegyei történelmi társulatunk — a mint azt lapunk múlt számában már jeleztük — évi rendes közgyűlését folyó hó 6-án d. e. 10 órakor tartja a vármegyeház nagytermében. A közgyűlés egyik érdekes és kiváló pontja Roediger Lajos a társulat nagyérdemű titkárnak szabad előadása lesz az őstörténelemből, a társulati múzeum jellegzetes őstörténelmi tárgyait bemutatásával. Az előadásra újólag felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

Állami segély. A földmivelési miniszter a bajai munkásalapra 2000 korona állami segélyt utalványozott.

Eljegyzés. Szervázy Imre dr. kócai orvos eljegyezte Kovács Margit kisasszonyt, Kovács János újvidéki főgimnáziumi tanár leányát Újvidéken.

A zentai gazdakör. A zentai gazdakör évzáró tisztújító közgyűlésén elnöké egyhangulag és nagy lelkesedéssel újra Tóth Lajos gimn. tanárt, volt elnököt választották meg. Alelnökké Szeffkú György és Hevér Péter, titkárrá Novoszel János, könyvtárnokká Benedek Elek és Kovács Géza, pénztárnokká Lövey János, bizt. ügynöké Elek János és ügyészé dr. Hajdu Dezső egyesületi tagok lettek megválasztva. Tóth János Antal, Kezely M. Balázs, Pusztay Mihály és Papp Sebestyén körgazdák, Majoros Péter pedig gépraktarossa választottak. A számvizsgálatokra Szeffkú György elnöke alatt Elek János, Süber Endre és Frankl Henrik egyleti tagok küldettek ki.

Ritka vadászszármány. Óriás kőszáli s réti sast lőtt a napokban réptéren golyóval Chottek Rudolf gróf futtáki uradalomban. A sas szárnya kifeszítve két és fél méter hosszú, súlya 19 kilogr. Ha a juhokra lecsapott, hatalmas csőrrel kettőt-háromat agyonhajtott. A pompásan kifejlesztett réti sast ki is tömeti a gróf Roznovszky budapesti állandó intézetében.

Adakozás a löverseny alkalmából. A vármegyei gazdasági egyesület által 1899. évben rendezett löverseny díjait hozzájárultak: Szemző István 30 frt, Zombori takarékpénztár 20 frt, Latinovits Pál, Szemző Gyula, Fernbach Antal, Gfrerer Miklós 10—10 frt, dr. Zakó István, Halm Ervin, dr. Alföldy Gedeon, dr. Czvetkovits Péter, Birvasky György, Ertl István, Falcione Gusztáv, Trischler Ferenc, Latinovits Géza, Grüber Ferenc, dr. Drakulits Pál, dr. Krónits István, Fernbach János 5—5 frt, Konyovits György 3 frt, N. N. 50 kr. Összesen 158 frt 50 kr.

A jég alatt. Bezdán község fölött a Duna jégén tíz szigeti parasztfü játszadozott a napokban. A jég beszakadt és a fiúk közül öten a Dunába estek. Kettő eltűnt a jég alatt, három megmenekült.

Házasság. Passabrdól Lemaies György lovag, nyugalmazott altabornagy, nőül vette Jovanovics Mária volt kátyi tanítónőt.

Calikó-bál. A kulai sport-egylet 1900. évi január hó 13-án az „Elefánt“ szálló helyiségeiben saját pénztára javára calikó-bált rendez. Beléptidij személyenként 2 kor. Kezdeté esti 8 órakor. Calikó-szín: vörös.

Az újvidéki gőzmalom eladása. A esődbe került újvidéki részvénytársasági gőzmalom — mint Újvidékről jelentik — a napokban áverezték el, a mikor is Bernfelder Mór budapesti vállalkozó vette meg 64,100 frtért. A gőzmalom 180,000 frtra volt becsülve s így azt hiszik, hogy a törvényes 15 nap alatt utóajánlat érkezik be.

Hajtóvadászat. Gróf Zichy János emucisi (emódi) birtokán múlt hó 28. és 29-én Gosztonyi Mihály dr. felügyelő nagy hajtóvadászatot rendezett, mely meglepő szép eredménnyel végződött. Elejtett ugyan két nap alatt 853 nyul és 12 róka. A vadászatban részt vettek a rendezőn kívül: Rakovszky István v. b. t. t. az állami számvevőszék elnöke, Magyar Géza cs. és kir. kamarás, Vermes Béla, Latinovits Géza, Kiss Aladár, Szűts Eudre, Gosztonyi Aladár, Vojnits Oszkár, Vojnits István, Vojnits Béla, Licsek József dr., Császár Péter, Hadzsy János dr., Farnék Dezső dr.

Eljegyzés. Löbl Fülöp Temerinből eljegyezte Beck Janka kisasszonyt Moholról.

Végtaggyalások. A zombori kir. törvényszéknel a múlt napokban ketten állottak súlyos testi sértéssel vádolva a törvényszék előtt. Egyik ügyben egy gyermek, ki agyonlötötte mostoha atyját, míg a másik ügyben egy megtört aggyastyán felett ítélt a törvényszék, ki saját leányának életét oltotta ki. — Szabó Pal 15 éves vezna molnárinas egy izben csak arra neszelt, hogy édes anyja segélyül hívja. Mikor odarohan, látja, hogy herkulesi termetű mostoha atya anyját a gyalupadra szoritva fojtogatja s magából kivelve kiált, meghalsz kutya. A fiu segítségére megy szorongatott belyzetű anyjának, de látván tehetetlenségét erős mostoha atyjával, gondol meereszet és nagyot, felkap egy nagy husángot s azzal úgy üti fejbe, hogy az menten elszédül s pár napra e sértülés folytán meghal. A törvényszék jogos védelem esetét látván fenforogni, felmentette a fiut. Igazán poétikusan indokolta meg a törvényszék elnöke a felmentő ítéletet azzal az ó szép előadásával, amelyet csak nemrégiben csodált két izben is a zombori közönség. Igazán kár, hogy nem volt nagyobb publikum. — Pasality György meg közel 60 éves öreg ember, de úgy látszik az önvád súlya úgy megtörte, hogy inkább 80 évesnek néz ki. Két leánya volt neki. A 15 éves Anna s a 16 éves Lenke. Pasality leitta magát pálinkával, akkor aztán elkezdett odahaza rendelkezni. Anna leányának parancsolt valamit, de a leány nem akart szót fogadni ittas atyjának. Az öreg Pasality ezen annyira feldühödött, hogy felkapta a keze ügyébe akadt éles kapát s annak nyeével akarta Annát megütni. A szegény Lenka hugának segítségére rohant, de vesztére, mert a részeg Pasality most már a kapa élével úgy találta megütni leányát, hogy az néhány napra rá meghal. A törvényszék méltányolva az enyhítő körülményeket, másfél évi börtönrre ítélte az öreget, s mert az ügyész felebbezett, szabadlábra helyezte őt. Sirva fakadt az meg, mikor megtudta, hogy haza mehet s sirtak a tanuképen berendelt anyja és leány is.

Betörés. Körtvélyessy Mór dr. zombori kir. aljárásbíró lakásán betörők jártak Szilveszter éjszakáján. A háziak nem voltak otthon, amit úgy látszik egy a viszonyokkal ismerős benfentes felhasználta. Hazajöttükkor a lakást feltörve és kirabolva találták. Kétszáz frt készpénzt és sok női ruhát vittek el a betörők. A betörőket rendőrségünk nyomozza.

Rablók egy birtokosnál. Vakmerő módon raboltak meg Bács-Kulán tövisi Rác György földbirtokost. Éjjel három bekormozott képű rabló mászott be a házba és egyenesen az istállónak tartott. Az ott alvó Csongrádi János lovasznak betörték a száját és háttal egy oszlophoz kötötték. A rablók ezután eloldították a jászol mellől a birtokos négyesűz frtos lovat és elhajtották. Később két bérés fiu ment az istállóba és az szabadította fel köteleiket a lovászt. Az esetéről jelentést tettek a csendőrségnek, amely most nyomozza a vakmerő rablókat.

Lökötő kéményseprőinas. Emítettk, hogy a napokban Bágyi Imre kéményseprőinas B.-Almásón egy a piacon gazda nélkül álldogáló kocsiat ült és elhajtott. Azóta kereste a csendőrség mindenfelé, míg végre a napokban Vidákovits és Mariaovits szabadkai rendőrbírók elesítették a lökötő kéményseprőinat Kelebián. Már csak az egyik lovat és kocsit találták meg, a másik lovat eladta Gilicze Pálnak 8 frtért. A csendőrök megvasalva a bácsalmási járásbíróshoz kísérték.

Névmagyarosítások. Klemm Dezső m. kir. pénzügyi vigyázó b.-szenttamási lakos vezetéknévét „Kelemen“-re. Rein Margit cservenkai illetőségű budapesti lakos „Ráday“-ra magyarosította nevét a belügyminiszter engedélyével.

Okleveles ének- és zenetanár. Okleveles ének- és zenetanár — elismert tekintély — zongora órát adására ajánlkozik. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Répa eladás. Idei egészséges takarmányrépa van eladó Schlachter Józsefnél.

A zombori kir. járásbírószág ügybeosztása az 1900-ik évre.

A zombori kir. járásbírószág vezetője *Dömötör Pál* kir. ítélő-táblai bíró kiadta a zombori kir. járásbírószág ügybeosztását az 1900-ik évre.

A jogkereső közönség érdekében az ügybeosztást imitt egész terjedelmében közöljük: Elnöki ügyek (El. lajstrom) a városháza épületében I. sz. jegyzői iroda, 2. sz. ajtó, Dömötör Pál kir. ítélő-táblai bíró, a városháza épületében I. sz. ajtó. — Egyezségi ügyek (Egy. lajstrom) a városháza épületében I. sz. jegyzői iroda, 2. sz. ajtó, Sántha Armin kir. albiró, a városháza épületében 3. sz. ajtó. — Fizesési meghagyások (Fb. és Fm. lajstrom) a városháza épületében I. sz. jegyzői iroda, 2. sz. ajtó, Sántha Armin kir. albiró, a városháza épületében 3. sz. ajtó. — Sommás perek: (Sp. I. lajstrom) N. R. S. (Sz.) T. a városháza épületében I. sz. jegyzői iroda, 2. sz. ajtó, Dömötör Pál kir. ítélő-táblai bíró, a városháza épületében I. sz. ajtó. (Sp. II. lajstrom) A. B. E.—K. a városháza épületében II. sz. jegyzői iroda, 6. sz. ajtó, dr. Körtvélyessy Mór kir. albiró, a városháza épületében 4. sz. ajtó. (Sp. III. lajstrom) L. M. O. P. Qu. U.—Z. a városháza épületében II. sz. jegyzői iroda, 6. sz. ajtó, Linczinger Gyula kir. albiró a városháza épületében 5. sz. ajtó. (Sp. IV. lajstrom) C. (Cs) es D. a városháza épületében I. sz. jegyzői iroda, 2. sz. ajtó, Sántha Armin kir. albiró, a városháza épületében 3. sz. ajtó. — Örökösödési ügyek (Ö. és Öb. lajstrom) az Erzsébet körúton levő Késmárky-féle házban III. jegyzői iroda, III. ajtó, Szabó József kir. járásbíró, a Késmárky-féle házban, 1. sz. ajtó. — Anyakönyvi ügyek (A. lajstrom) a városháza épületében I. sz. jegyzői iroda, 2. sz. ajtó, Sántha Armin kir. albiró, a városháza épületében 3. sz. ajtó. — Végrehajtási ügyek (V. lajstrom) a városháza épületében I. sz. jegyzői iroda, 2. sz. ajtó, Sántha Armin kir. albiró, a városháza épületében 3. sz. ajtó. — Polgári ügyekben érkező megkeresések: A peres eljárásra vonatkozók (M. I. lajstrom) a városháza épületében II. sz. jegyzői iroda, 6. sz. ajtó, Linczinger Gyula kir. albiró, a városháza épületében 5. ajtó. Az örökösödési ügyekre vonatkozók (M. II. lajstrom) a Késmárky-féle házban III. sz. jegyzői iroda, 3. sz. ajtó, Szabó József kir. járásbíró, a Késmárky-féle házban 1. sz. ajtó. — Polgári vegyes ügyek: Az örökösödési ügyekre vonatkozók kivüliek (Pv. I. lajstrom) a városháza épületében I. sz. jegyzői iroda, 2. sz. ajtó, Sántha Armin kir. albiró, a városháza épületében 3. sz. ajtó. Az örökösödési ügyekre vonatkozók (Pv. II. lajstrom) a Késmárky-féle házban III. sz. jegyzői iroda, 3. ajtó, Szabó József kir. járásbíró, a Késmárky-féle házban 1. sz. ajtó. — A járásbírószág hatáskörébe tartozó vétség és kibágási ügyek (B. lajstrom) a Késmárky-féle házban III. sz. jegyzői iroda, 3. sz. ajtó, Szabó Imre kir. albiró, a Késmárky-féle házban 2. sz. ajtó. — Büntető ügyekre vonatkozó megkeresések (Bm. lajstrom) a Késmárky-féle házban III. sz. jegyzői iroda, 3. sz. ajtó, Szabó Imre kir. albiró, a Késmárky-féle házban 2. sz. ajtó. — A szóbeli kérelmek felvételére és az idézés nélkül való tárgyalások megtartására vonatkozó beosztás: A szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok rendszerint minden kedden és pénteken d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—5 óráig vétetnek fel. Felveszi dr. Körtvélyessy Mór kir. albiró. — Az egyezségi kíséreltetre való idézés és a fizesési meghagyás kibocsátása iránti kérelmek rendszerint minden kedden és pénteken d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—5 óráig vétetnek fel. Felveszi Sántha Armin kir. albiró. — A büntető ügyekre vonatkozó szóbeli feljelentések rendszerint minden hétfőn, pénteken és szombaton d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—5 óráig vétetnek fel. Felveszi Szabó Imre kir. albiró. — A felek, ügyük tárgyalása végett, idézés nélkül rendszerint minden kedden és pénteken d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—5 óráig jelentkezhetnek annál a bírónál, a kinek ügykörébe az ügy mint sommás per tartozik.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázati hirdetmény.

A rác-militicsi r. k. népiokolánál lemondás folytán megüresedett német-magyar tannyelvű tanítói állásra **1900. évi január hó 12-ig** pályázat hirdetik. A tanítói állás javadalmazása 400 frt havi előleges részletekben, 50 frt lakaspénz, esetleg szabad lakás, 50 frtnyi ötéves korpótlék, mely 250 frtig emelkedhetik. Az ismétlő iskola ellátásáért külön díj nem jár. A megválasztandó tartozik az állást január 15-én elfoglalni, mely naptól fogva fizetése is folyóvá fog tétetni. A szabályszerűen felszerelt kérvények 1900. évi január hó 12-ig a rác-militicsi róm. kath. iskolaszékre címezve nt. Garay József esperes plébános urhoz Bács-Doroszlóra küldendők.

Rác-Militicsen, 1899. évi december hó 29-én.

2—1 A róm. kath. iskolaszék.

Rác György

nagybirtokos,

Jolánföldi szőlőtelepén és kertészetében

K U L Á N,

leszállított áron kapható:

fajtisztán telepített szokványoszerű és peronospora mentes amerikai és európai szőlővesszők, bor- és válogatott csemegefajokban. Gyümölcsfák és vadoncok. Szép útszéli fák. Élősvény Maclura aurentiaca és Gleditsia. Magas törzsű rózsafák, cserjék stb.

Kívánatra árjegyzéket küld

3—2 **az intézőség.**

10352. sz.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye szabályai járásába kebelezt Csurogh községben elhalálozás folytán megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

A jegyzői állás javadalmazása a következő:

1. Kézpénzfizetés évenként 700 frt.
2. Lakbér évenként 150 frt.
3. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj kineveztetése esetén 60 frt.
4. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előírt képesítéseket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **1900. évi február hó 15-éig** nyújtsák be.

Zsalyán, 1899. évi december hó 29-én.

5—1 **N i k o l i t s,**
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztelt tudomására hozni, hogy Hameder Károly ur házában az árvaházzal szemben levő jóhirű

vendéglőt

f. évi január hó 1-én átvettem. Ezen alkalommal főtrekvésem oda irányul, hogy látogató vendégeimnek kitűnő tiszta minőségű **borokkal, jó villasreggelivel** és a vendéglői szakmába vágó minden igényeknek megfelelően és ezáltal magamnak jó hírnevet szerezsek.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogásáért kérvé, maradok mély tisztelettel

Zomborban, 1900. évi január hó 3-án,

Komáromy István,

3—1 vendéglős.

4081. szám.

kig. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott Csonopla község elöljárói ezennel közhírré teszik, hogy Csonopla község mint erkölcsi testület tulajdonát képező 3 kiselejtett kansertése **1900. évi január hó 8-án délelőtt 9 órakor** nyilvános árverésen eladtnak.

Árverező tartozik az árverés előtt 10% bánatpénzt letenni és a vételár árverés után azonnal lefizetni.

Kelt Csonoplán, 1899. évi december hó 31-én.

Deák Andor, **Pálicity Antal,**
jegyző. bíró.

Eladó ház.

Apatinban a főutcában levő tehermentes lakházamat szabad kézből eladom; venni szándékozók nálam jelentkezhetnek.

Apatin, 1899. évi december hó 31-én.

Özv. Lang Józsefné.

Hirdetmény.

Az „Első plávnai segélyszövetkezet“ **1900. évi február hó 8-án d. e. 8 órakor** tartja meg alapszabályszerű V. évi rendes közgyűlését, a melyre a tisztelt részvényesek ez uton is tisztelettel meghívotnak. A közgyűlés az egylet bérelt helyiségében fog megtartatni az alábbi tárgysorozattal.

Tárgysorozat:

1. Az ez alkalomra szükséges közgyűlési elnök s jegyző választása.
 2. Két tagnak választása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
 3. Az igazgatótanács évi jelentése.
 4. Az évi számadás előterjesztése és az 1899—1900. évi mérleg megállapítása.
 5. A tiszta nyereség felosztása és a tartalékalapnak 1899—1900. évre fizetendő összeg feletti határozat.
 6. A S. §. szerinti 6 évi ciklus kibocsátása iránti jóváhagyás.
 7. A felmentvény megadása vagy megtagadása.
 8. Igazgató s aligazgató választása.
 9. Az igazgató-tanács 8 rendes tagjának választása.
 10. Az igazgató-tanács 4 póttagjának választása.
 11. A felügyelő-bizottság 3 tagjának választása.
 12. Esetleges indítványok.
- Plávna, 1900. évi január hó 2-án.

Igazgatóság.

12897. sz.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bacs-kulai járásába kebelezt Torza községében lemondás folytán megüresedett, havi előleges részletekben felvehető évi 300 frt fizetéssel javadalmazott községi irtóki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felbívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **1900. évi január hó 15-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kulán, 1899. évi december hó 22-én.

3—3 **M ü l l e r,**
szolgabíró.

11654. sz.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Az elmozdítás folytán megüresedett gajdobrai svülésznoi állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom pályázni óhajtókat, hogy képesítéseiket és erkölcsi viwetitüket feltüntető okmányaikat hozzám legkésőbb **1900. évi január hó 21-ig** betejerssék.

Az állással utólagos negyedévi részletekben esedékes 160 korona rendes fizetés van egybekötve s minden egyes esetben 2 korona díjazás.

N. Palankán, 1899. évi december hó 31-én.

3—1 **R i t t e r,**
szolgabíró.

11647. sz.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Járáshoz tartozó Turia községben üresedésbe jött 400 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irtóki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1900. évi január hó 15-éig** annál is inkább küldjék be, mivel a később érkezők figyelembe vételü nem fognak.

O-Becse, 1899. évi december hó 29-én.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

Pályázat tanítói állásra.

A szántovai r. k. népiokolánál lemondás folytán megüresedett magyar-sokac nyelvű tanítói állásra **1900. évi január hó 31-ig** pályázat hirdetik. Javadalmazása: a) 400 frt kézpénz a község pénztárából előleges negyedévi részletekben; b) ismétlő iskola vezetéséért évi 25 frt; c) 2 szoba és konyhaból álló lakás konyhakerettel; d) a másodikantori teendők végzéséért évi 200 frtnyi tiszteletdíj utólagos negyedévi részletekben az egyházmegyei nagyobb alappól. — Megkivántatik a magyar és sokac nyelvben, valamint a kántori teendők végzésében való teljes jártasság, mi okmányokkal igazolandó. A megválasztandó tartozik az állást azonnal elfoglalni, mely naptól fogva fizetése is folyóvá fog tétetni. A kellelő felszerelt kérvények a szántovai r. k. iskolaszékre címezve ut. Maison Mihály ker. esperes urhoz Rigyicára küldendők.

Szántova, 1899. évi december hó 30-án.

3—1 **A r. k. iskolaszék.**

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendéjéből.

IRNOKI

állomást e megyében elfogad egy VIII. gymn. osztályt végzett s a jegyzői irodai teendőkből másfél évi gyakorlattal bíró egyén. Az állás azonnal elfoglalható. Bővebb felvilágosítás ad a községi jegyző Uj-Soóvnén.

156/1899. közb. hagy. úgyszám.

Árverési hirdetmény.

A néh. Koczik Pálné sz. Schweighoffer Erzsébet hagyatékát képező ingóságokat a zombori kir. járásbíró-ság 1899. Ö. 373/9. sz. végzése folytán **1900. évi január hó 8-án és a következő napokon délután 3 órakor** Zomborban Zrinyi-utca 176. sz. házban nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett eladom.

A venni szándékozót figyelemzettem, hogy a leltár 548. t. a. fölött 10 öl szil-basábfát a gradinai pnsztán (Szivaci-ut, Birvalszy csárda mögött), az 549—562 t. a. fölött 12 1/2 öl vegyes hasábfát, egy rakás venyigét, szőlőtökét, kerítés karókat, oszlopfákat, tuskókat, hordókat, csőbröket, asztalt és padot pedig a VII. szelvény szőlőben levő 71. sz. házuál az árverés előtt megtekinthetők.

Zombor, 1899. évi december hó 31-én.

2—2 **Koczkar Zsigmond,**
kir. közjegyző.

4082. szám.

kig. 1899.

Haszonbérleti hirdetmény.

Alulírott Csonopla község elöljárói ezennel közhírré teszik, hogy Csonopla község mint erkölcsi testületnek a község határában fekvő s a község tulajdonát képező nagy tava halászati joga 1900. évi január hó 1-étől kezdődő három évre **1900. évi január hó 14-én d. e. 9 órakor** tartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár 150 frt.

Árverező tartozik az árverés előtt 10% bánatpénzt letenni.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában tudhatók meg.

Kelt Csonoplán, 1899. évi december hó 31-én.

Deák Andor, **Pálicity Antal,**
jegyző. 2—1 bíró.

Ifj. Heindlhofer Róbert

ZOMBOR.

Déligyümölcsök:

1 kiló	Ananász egész egészséges, üvegbe	1-80
1 "	Datolya világos felfűzve francia	1-40
1 "	" közönséges, 25 k.-os ládában	—80
1 "	Malaga szőlő legfinomabb	1-60
1 "	" "	1-10
1 "	Kandirozott gyümölcs kevert francia	2.—
1 "	Chinois	2-40
1 "	Princesas mandola idei	1-80
1 "	Francia papirdió	—40
1 "	Mogyoró feltört	1-10
1 "	Prunella francia	1-20
1 "	Francia szilva	—60
1 "	Török	—36
1 "	Citronat	1-60
1 "	Narancshéj 1/2 narancs kandirozva	2.—
1 "	Szultán-kenyér	2.—
1 "	Tiroli gyümölcs-kenyér. 1 drb 60 kr	2-40
1 "	Tiroli gyümölcs-marmalad	1.—
1 üveg	" " Melang befőtt	—50
1 "	" " Mandola	—60
1 "	" " Chinois	—80
1 "	" " Spargl.	1-60
1 "	legfinomabb ákácfa méz	1 kiló —80

1 postacsomag maroni bárhova szállítva 1 frt 40 kr.

Rumok:

1 liter legf.	Cuba rum	1-40 1/2	—70
1 "	" Brazíliai	1-40 1/2	—70
1 "	fin. Jamaica	2— 1/2	1.—
1 "	legf.	3— 1/2	1-50
1 "	" Fehér Ananász	3— 1/2	1-50

Teák:

1 csomag	finom orosz karaván eredeti csomag	1-50
1 "	" " " " " "	1-80
1 "	legf. " " " " " "	2.—
10 dk.	Schusohng	—80
10 "	Mandarin	1-20
10 "	Pecco virág tiszta	1-50
10 "	" " keverék	1-20
10 "	Császár-keverék	1-20
10 "	Kintschuk	1-50
10 "	legf. orosz karaván	2-50

A dobozok saját árban számítatnak.

Teasütemény hetenkint friss.

1 postacsomag:

1/2 lt.	Cuba-rum	1/2 fehér Ananász rum
10 dk.	Mandarin	1 csomag eredeti orosz tea
1/4 kg.	legf. teasütemény	1/2 kiló teasütemény
1/2 üveg	ákácfa méz	1 üveg ákácfa méz
2 üveg	Tiroli Melang	2 üveg Tiroli Melang
4 frt 50 kr.		4 succuk

7 frt.

Liquerök, cognac, pezsgők, borok, halakról árjegyzék kívánatra ingyen. *5